

78. sz. Egyezmény

a gyermekek és fiatalok nem-ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Montrealban, és amely 1946. szeptember 19-én huszonkilencedik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogad a gyermekek és fiatalok nem-ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatra vonatkozó különböző javaslatokat -, amely kérdés az ülés napirendjének harmadik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1946. október 9-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A fiatalok orvosi vizsgálatáról (nem-ipari foglalkozások) szóló 1946. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény alkalmazást nyer a nem-ipari foglalkozásokban munkabéréért, illetve közvetlen vagy közvetett módon juttatásért dolgozó gyermekekre és fiatalokra.

2. A jelen Egyezmény alkalmazása szempontjából "nem-ipari munkának" kell tekinteni minden olyan munkát, ami kívül esik az illetékes hatóság által ipari, mezőgazdasági vagy tengerészeti munkának elismert munkák körén.

3. Az illetékes hatóság állapítja meg a határvonalat egyrészt a nem-ipari munkák, másrészt az ipari munkák, mezőgazdasági munkák és tengerészeti munkák között.

4. A nemzeti jogalkotás kizárhatja a jelen Egyezménynek a családi vállalatokra való alkalmazását, ha ezekben a vállalatokban csak a szülők és gyermekeik vagy gyámoltjaik végeznek olyan munkát, amely elismerten nem veszélyezteti a gyermekek és fiatalok egészségét.

2. cikk

1. Gyermekek és tizenhét éven aluli fiatalok kizárólag akkor alkalmazhatók nem ipari munkára, illetőleg csak akkor dolgozhatnak ilyen munkakörben, ha alapos orvosi vizsgálat alapján munkára alkalmasnak találta őket.

2. A munkaköri alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatot az illetékes hatóság által elismert, képzett orvosnak kell végeznie, és a vizsgálat eredményét orvosi

bizonyítvánnyal, vagy a munkavállalási engedélyre vagy a munkakönyvbe bevezetett záradékkal kell tanúsítani.

3. A munkaköri alkalmasságot tanúsító okmány:

- (a) meghatározott munkafeltételek esetén bocsátható ki;
- (b) kiállítható egy meghatározott munkakörre vagy több olyan munkakörre, illetőleg foglalkozási csoportra, amelyek az egészség szempontjából hasonló kockázattal járnak, feltéve, hogy ezeket a foglalkozásokat, illetőleg foglalkozási csoportokat az a hatóság állapította meg, amelynek hatáskörébe a munkakörre való alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatról szóló jogszabályok végrehajtása tartozik.

4. A nemzeti jogalkotás határozza meg a munkaköri alkalmasságot tanúsító okmány kiállítására illetékes hatóságot és szabályozzák a szóban forgó okmány kiállításának és kiadásának feltételeit.

3. cikk

1. A gyermekeknek és fiatalkorúaknak az általuk végzett munkára való alkalmasságát tizenhét éves korukig orvosi szempontból ellenőrizni kell.

2. A gyermek vagy fiatalkorú további foglalkoztatására csak egy évnél nem hosszabb időszakonként megismételt orvosi vizsgálat alapján kerülhet sor.

3. A nemzeti jogalkotásnak

- (a) szabályozni kell azokat a különleges körülményeket, amikor az orvosi vizsgálatot az évi vizsgálaton felül vagy annál rövidebb időszakonként meg kell ismételni annak érdekében, hogy az orvosi ellenőrzés hatékonysága biztosítva legyen, figyelembe véve a munkával járó kockázatokat, illetőleg a gyermeknek vagy fiatalkorúnak az előző vizsgálatok alkalmával észlelt egészségi állapotát; vagy
- (b) fel kell hatalmazni az illetékes hatóságot arra, hogy kivételes esetekben újabb orvosi vizsgálatot rendelhessen el.

4. cikk

1. Olyan munkák esetén, amelyek az egészség szempontjából fokozott kockázattal járnak, a munkakörre való alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatot és az újabb időszaki orvosi vizsgálatokat legalább huszonegy éves korig meg kell követelni.

2. A nemzeti jogalkotásban, vagy meg kell határozni azokat a foglalkozásokat, illetőleg foglalkozási csoportokat, amelyekre nézve az alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálat és az újabb időszaki orvosi vizsgálatok legalább huszonegy éves korig kötelezők, vagy egy megfelelő hatóságot kell felhatalmazni az ilyen foglalkozások, illetőleg foglalkozási csoportok meghatározására.

5. cikk

Az előző cikkekben megkövetelt orvosi vizsgálatok semmilyen költséggel nem járhatnak a gyermek, illetve a fiatalkorú vagy szülei terhére.

6. cikk

1. Az illetékes hatóságnak megfelelő intézkedéseket kell fogantatnia az olyan gyermekek és fiatalok más pályára való irányítása, illetőleg fizikai és szakmai rehabilitációjának biztosítása érdekében, akiknél az orvosi vizsgálat bizonyos típusú munkára való alkalmatlanságot, testi fogyatékoságot vagy korlátozottságot állapított meg.

2. Az illetékes hatóság határozza meg a fenti intézkedések jellegét és kiterjedését. E céllal együttműködést kell kialakítani, és hatékony kapcsolatot kell fenntartani a munkaügyi, egészségügyi, oktatásügyi és népjóléti szervek között, hogy a kérdéses rendszabályok végrehajtása biztosítható legyen.

3. A nemzeti jogalkotás előírhatja, hogy az olyan gyermekeknek és fiataloknak, akiknek a kérdéses munkakörre való alkalmasságát nem ismerték el kétséget kizáró módon:

- (a) ideiglenes, korlátozott időtartamra érvényes munkavállalási engedélyt vagy orvosi bizonyítványt adjanak, amelynek lejártakor a fiatal munkavállaló köteles újabb vizsgálatnak alávetni magát;
- (b) olyan engedélyt vagy bizonyítványt adjanak ki, amely különleges munkafeltételeket ír elő.

7. cikk

1. A munkaadó köteles a munkakörre való alkalmasságot tanúsító orvosi bizonyítványt, illetőleg a munkavállalási engedélyt vagy munkakönyvet, amely azt bizonyítja, hogy a kérdéses munkakörrel szemben nem áll fenn orvosi ellenjavallat, megőrizni és a munkaügyi felügyeleti szervek rendelkezésére bocsátani úgy, ahogy azt az ország törvényei és rendeletei előírják.

2. A nemzeti jogalkotás határozza meg:

- (a) azokat az azonosító intézkedéseket, amelyeket el kell fogadni az olyan gyermekek és fiatalok alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálati rendszer alkalmazásának biztosítására, akik saját számlájukra vagy szüleik számlájára vándorkereskedést, vagy közutakon illetőleg nyilvános helyeken gyakorolt bármely foglalkozást üznek;
- (b) az egyéb felügyeleti módszereket, melyeket az Egyezmény szigorú végrehajtásának biztosítására el kell fogadni.

II. RÉSZ

BIZONYOS ORSZÁGOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

8. cikk

1. Ha valamely tagállam területe nagy kiterjedésű olyan vidékeket foglal magában, ahol az alacsony népsűrűség vagy a fejlettség szintje miatt a jelen Egyezmény rendelkezései az illetékes hatóság megítélése szerint nem alkalmazhatók, a hatóság kizárhatja az Egyezmény alkalmazását az említett vidékekre, és pedig akár általánosságban, akár olyan kivételekkel, amelyeket bizonyos vállalatokra vagy bizonyos foglalkozásokra indokoltnak tart.

2. Minden tagállam köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke értelmében a jelen Egyezmény végrehajtásáról előterjesztendő első éves jelentésében

megjelölni mindazokat a vidékeket, amelyekre alkalmazni kívánja a jelen cikk rendelkezéseit. Azontúl egy tagállam sem veheti igénybe a jelen cikk rendelkezéseit más vidékekre nézve, mint amelyeket ily módon bejelentett.

3. Minden tagállam, amely a jelen cikk rendelkezéseit alkalmazza, köteles későbbi éves jelentéseiben megjelölni azokat a vidékeket, amelyekre nézve lemond arról a jogáról, hogy a szóban forgó rendelkezéseket igénybe vegye.

9. cikk

1. Minden tagállam, amely a jelen Egyezmény ratifikálásáról intézkedő törvény vagy rendelet meghozatala előtt még nem alkotott jogszabályt a gyermekek és fiatalok ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatról, a ratifikáláshoz csatolt nyilatkozattal a 2. és 3.cikkben előírt tizenhét éves életkor helyett tizenhét évnél alacsonyabb, de tizenhat évnél semmi esetre sem alacsonyabb életkort, a 4. cikkben előírt huszonegy éves életkor helyett pedig huszonegy évnél alacsonyabb, de tizenkilenc évnél semmi esetre sem alacsonyabb életkort írhat elő.

2. Minden tagállam, amely ilyen nyilatkozatot tett, azt újabb nyilatkozattal bármikor hatályon kívül helyezheti.

3. Minden tagállam, amelyre nézve a jelen cikk 1. bekezdése alapján tett nyilatkozat van hatályban, a jelen Egyezmény végrehajtására vonatkozó jelentésében minden évben közölni fogja, hogy milyen mértékben sikerült bármilyen előrehaladást elérni az Egyezmény rendelkezéseinek maradéktalan alkalmazása tekintetében.

III. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. cikk

A jelen Egyezmény egyetlen rendelkezése sem érinti azokat a törvényeket, ítéleteket, jogszokásokat, valamint munkaadók és munkavállalók közötti megállapodásokat, amelyek a jelen Egyezményben megállapított feltételeknél kedvezőbb feltételeket biztosítanak.

11. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

12. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

13. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

14. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

15. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

16. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

17. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 13. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

18. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.